

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 653/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Rudolfom Bezákom, Krmanova 14, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ek/471/2023 z 11. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ má v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16Ek/471/2023 procesné postavenie povinného. Exekučné konanie sa začalo 20. februára 2023 doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, ktorej podkladom je 1. zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Košice I sp. zn. 27Zm/5/2012 z 15. mája 2012 (ďalej len „zmenkový platobný rozkaz“), 2. rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 31CbZm/1/2013 zo 4. júna 2018, 3. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoZm/3/2020 z 24. septembra 2020, 4. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/20/2021 z 23. novembra 2022 (ďalej spolu aj „exekučný titul“ alebo aj „exekučné tituly“).

Exekučným titulom bol sťažovateľ zaviazaný k povinnosti zaplatiť oprávnenému 331 939,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne z tejto sumy od 22. decembra 2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1 106,46 eur a nahradiť mu trovy konania. Zmenkový platobný rozkaz bol sťažovateľovi riadne doručený a sťažovateľ proti nemu podal námietky, o ktorých všeobecné súdy právoplatne rozhodli tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechali v platnosti.

3. Sťažovateľ navrhol zastaviť exekúciu podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku z dôvodu nesplnenia podmienky na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor s § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku – absenciu opisu rozhodujúcich skutočností a neoznačenia dôkazov týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným, pre právny dôvod zmenky majúci pôvod v spotrebiteľskej zmluve, pre nedostatočné preskúmanie právneho dôvodu zmenky zo strany všeobecných súdov, ktoré exekučné tituly vydali a s tým spojeného nezákonného nároku, ktorý bol deklarovaný exekučnými titulmi. Sťažovateľ považoval právny dôvod zmenky prezentovaný oprávneným za nepreskúmaný zo strany všeobecných súdov, keďže tieto sa nikdy danou otázkou nezaoberali. Dôvod na zastavenie exekúcie videl tiež v spornosti (elektronickej) formy zmenkového platobného rozkazu, v čiastočnom zániku vymáhaného nároku, ako aj v neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

4. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Opierajúc sa o obsah odôvodnení exekučných titulov, skonštatoval, že sťažovateľ využil každý možný procesnoprávny prostriedok obrany v základnom konaní, v ktorom namietal tak neplatnosť vystavenia zmenky, nesprávnosť vyplnenia splatnosti zmenky, neexistenciu zákonom dovolenej kauzy, nedostatok kauzálnej príslušnosti, neurčitosť zmenky, výšky zmenkovej sumy, nesplnenie povinnosti a neposkytnutie súčinnosti právneho predchodcu oprávneného pri výmaze záložného práva, ale aj skutočnosť úhrady zmenkovej sumy, nesplnenie povinnosti vyzvať na zaplatenie, započítania zmenkovej sumy, ako i nedostatok aktívnej vecnej legitímácie oprávneného. S poukazom na konkrétne body uznesenia dovolacieho súdu uviedol, že nie je možné súhlasiť s tvrdením sťažovateľa o neskúmaní či nedostatočnom preskúmaní právneho dôvodu zmenky zo strany všeobecných súdov.

5. Exekučný súd tiež preskúmal exekučné tituly, dohodu o splatnosti zmenky a zmenku a zisťoval, či rozhodnutia, ktoré sú podkladom na vykonanie exekúcie, boli vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, a to len v rozsahu, či vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda či bolo v základnom konaní prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom a či táto okolnosť mala vplyv na vymáhaný nárok [§ 53 ods. 3 písm. d) Exekučného poriadku]. V tomto smere dospel k právnomu záveru o nemožnosti konštatovania právneho dôvodu zmenky majúceho pôvod v spotrebiteľskej zmluve (bližšie bod 30 uznesenia vyššieho súdneho úradníka). Doplnil, že sťažovateľ v celom priebehu základného konania nenamietol právny dôvod zmenky majúci pôvod v spotrebiteľskej zmluve, a s tým spojeného skúmania neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by mali vplyv na vymáhaný nárok. Teda je zrejmé, že riadne a včas nevyužil predmetnú obranu v konaní, v ktorom ju využiť mohol a mal, keďže sa v priebehu základného konania aktívne bránil prostredníctvom podaných procesnoprávnych prostriedkov, o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté. Ak bol sťažovateľ presvedčený o spotrebiteľskom pôvode kauzy zmenky, bol povinný predložiť súdu dôkazné prostriedky, ktoré by toto tvrdenie preukazovali, čo však neurobil. V tomto smere neuniesol

dôkazné bremeno, v dôsledku čoho nebolo možné aplikovať sprísnenú právnu normu § 53 ods. 3 písm. d) Exekučného poriadku.

6. Dôvody zastavenia exekúcie spočívajúce v nedostatočnom preskúmaní právneho dôvodu zmenky zo strany všeobecných súdov, ktoré exekučné tituly vydali, nezákonného nároku nimi deklarovaného, ako aj námietku o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu medzi účastníkmi dohody exekučný súd považoval za okolnosti, ktoré nastali pred vznikom exekučných titulov a ktoré spadajú len do prieskumu príslušných všeobecných súdov vykonávajúcich základné súdne konanie. Po tom, čo sa exekučný súd vyjadril aj k ďalším námietkam sťažovateľa (body 36 – 48 uznesenia vyššieho súdneho úradníka), vyhodnotil návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie ako nedôvodný a ako taký ho zamietol podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku.

7. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú sudca okresného súdu napadnutým uznesením zamietol. Stotožnil sa s dôvodmi sťažnosťou napadnutého rozhodnutia a nad rámec jeho dôvodov uviedol, že oprávnený si v návrhu na vykonanie exekúcie splnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, keď kauzu zmenky podrobne popísal aj s poukazom na jednotlivé dôkazy vrátane rozhodnutí súdov zo základného konania. Predmetné rozhodnutia považoval za preukázateľný dôkaz, z ktorého bolo možné zistiť kauzu zmenky. Takisto sa stotožnil s názorom vyššieho súdneho úradníka, podľa ktorého zmenku nebolo možné posúdiť ako súvisiacu so spotrebiteľským vzťahom. Tento záver nebola schopná vyvrátiť ani argumentácia sťažovateľa spočívajúca v odkaze na § 79 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ považuje odpovede a stanoviská okresného súdu v napadnutom uznesení za nesúladné s jeho právom na spravodlivé súdne konanie. Podľa jeho názoru napadnuté uznesenie z ústavnoprávneho hľadiska neobstojí, a to z dvoch dôvodov:

9. Prvý dôvod spočíva v tom, že okresný súd dospel k záveru o nenaplnení dôvodu na zastavenie exekúcie podľa § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku uzatvárajúc, že oprávnený splnil povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie opísal vlastný vzťah s povinným dvojako. Ako prvý dôvod vystavenia zmenky uviedol, že pôvodný veriteľ sa vzdal svojho členstva a členských práv v občianskom združení Športový klub Cassosport Košice a zabezpečil, aby sa členských práv vzdali aj ďalší členovia. K tomu však nepredložil žiaden dôkaz. Ako druhý dôvod vystavenia zmenky tvrdil, že pôvodný veriteľ sa zaviazal poskytnúť súčinnosť pri riešení všetkých sporov v súvislosti so záložným právom na majetku občianskeho združenia, ktoré bolo protiprávne zriadené v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. Záložné právo bolo v roku 2007 z danej nehnuteľnosti vymazané. Ani k tomuto tvrdeniu oprávnený nepredložil žiaden dôkaz. Naopak, z návrhu na vykonanie zmenkového platobného rozkazu vyplynulo, že k výmazu záložného práva došlo až v roku 2010 a nestalo sa tak v príčinnej súvislosti s plnením údajného záväzku právneho predchodcu oprávneného. K výmazu došlo na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktorý určil, že sporné záložné právo k nehnuteľnosti zaniklo. Okresný súd napriek tomu uzavrel, že dostatočným dôkazom sú exekučné tituly. Podľa sťažovateľa exekučné tituly nepreukazujú kauzu zmenky, ale sú reprodukciou tvrdení oprávneného, resp. jeho právneho predchodcu

v priebehu základného konania. Nie sú dôkazným prostriedkom o vlastnom vzťahu sťažovateľa ako povinného s oprávneným. Ak by postačovalo predloženie exekučného titulu, § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku by nemal žiaden zmysel. Všeobecné súdy sa pri vydaní exekučných titulov uspokojili len s tým, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno o jeho kauzálnych námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu a kauzami tvrdenými oprávneným sa nezaoberali. Pokiaľ okresný súd vzal za dôkaz o vlastnom vzťahu sťažovateľa s oprávneným obsah odôvodnení exekučných titulov, konal svojoľne na škodu sťažovateľa.

10. Druhý dôvod, pre ktorý sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie za nesprávne, spočíva vo vyhodnotení charakteru vzťahu krytého spornou zmenkou ako nespotebiteľského. Okresný súd uzavrel, že spotrebiteľský charakter nebol preukázaný. Sťažovateľ je toho názoru, že pre posúdenie otázky spotrebiteľského charakteru vzťahu povinného s oprávneným musí byť naisto postavené, v čom tento vzťah spočíva, a v tomto smere mal povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť len oprávnený, ktorý si ju nesplnil. Implicitná požiadavka okresného súdu, aby sťažovateľ dokazoval, že to, čo nepravdivo tvrdí oprávnený, je spotrebiteľským vzťahom, je krajne nenáležitá. Nielen z dôvodu prezumpcie spotrebiteľského charakteru kauzy zmenky (§ 471 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 79 ods. 4 OSP), ale aj z dôvodu, že sťažovateľ je nútený preukazovať spotrebiteľský charakter vzťahu, ktorého existencia nie je vôbec preukázaná a sťažovateľ ho od počiatku popiera. Je to preto oprávnený, kto musí nielen tvrdiť, ale aj preukazovať, že kauza zmenky nemá pôvod v spotrebiteľskej zmluve.

11. Napokon sťažovateľ uzatvára, že vymedzenie káuz zmenky tak, ako ho poskytol oprávnený, je absolútne tristné. Vzdanie sa členstva, resp. pomoc pri mimosúdnych rokovaniach v spore o určenie zániku záložného práva na nehnuteľnosti, je také všeobecné, neuchopiteľné a nevyožiteľné, že objektívne nemôže tvoriť nielen kauzu zmenky za 10 miliónov Sk, ale ani platný predmet iného právneho úkonu za takúto odplatu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola ako nedôvodná zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorý negatívne rozhodol o jeho návrhu na zastavenie exekúcie. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym posúdením jeho prípadu, opakovane predostiera vlastný pohľad na vec a v podstate totožnú argumentáciu uplatnenú v exekučnom konaní.

13. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04). Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na ujmu jedného z účastníkov súdneho konania. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03). Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup

k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností, ktoré vyplývajú priamo zo zákona (m. m. II. ÚS 143/02).

14. Imanentnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu je taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako je napr. právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá.

15. Vzhľadom na podstatu argumentácie sťažovateľa je potrebné tiež pripomenúť, že ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

16. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

17. Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že nezistil v dôvodoch napadnutého uznesenia takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu nemajúci oporu v právnej úprave relevantnej v danej veci. Rozhodnutie okresného súdu (v spojení s uznesením vyššieho súdneho úradníka), s ktorým sa súd ako s vecne správnym a zákonným stotožnil, obsahuje zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu interpretáciu relevantných ustanovení Exekučného poriadku týkajúcich sa posudzovania návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie v kontexte dôvodov zakladajúcich podľa názoru sťažovateľa opodstatnenosť jeho návrhu, s ktorou korešponduje logické a náležité odôvodnenie rozhodnutia prezentované v rámci právnych úvah konajúceho súdu. Tieto právne závery ústavný súd kvalifikuje ako dostačujúce a racionálne, nepopierajúce zmysel a podstatu použitej právnej úpravy, tvoriace tak dostatočnú oporu výroku prijatého rozhodnutia, čo svedčí o jeho ústavnej konformite.

18. Ako vyplýva z napadnutého uznesenia, okresný súd posudzoval návrh na zastavenie exekúcie skrz sťažovateľom uplatnený dôvod, ktorý videl v nesplnení podmienok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor s § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku. Podľa tohto ustanovenia musí návrh na vykonanie exekúcie obsahovať „*opis rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným, ak má byť exekúcia vedená*

na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou; to platí aj v prípade, ak sa preukazuje oprávnenie podať návrh na vykonanie exekúcie nepretržitým radom indosamentov“. Podľa § 53 ods. 3 písm. d) Exekučného poriadku *„súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi a táto okolnosť má vplyv na vymáhaný nárok“.*

19. V prvom rade je vhodné uviesť, že dôvodom prijatia novely Exekučného poriadku bola nevyhnutná potreba vysporiadať sa s otázkou ochrany spotrebiteľa v exekúciách prebiehajúcich na základe exekučného titulu vydaného v konaní, v ktorom nebola spotrebiteľovi ako účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana. Preto sa upravila možnosť exekučného súdu odmietnuť vydať poverenie na vykonanie exekúcie, resp. v prebiehajúcich konaniach exekúciu zastaviť. Novela Exekučného poriadku mala umožniť ochranu spotrebiteľov pred nedôvodnými nárokmi uplatňovanými v štádiu exekúcie tým, že bola exekučnému súdu ustanovená povinnosť prihliadnuť na spotrebiteľské vzťahy, ak v pôvodných konaniach všeobecné súdy túto povinnosť opomenuli. Oprávnený teda mal povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Pod pojmom „vlastný vzťah s povinným“ sa mal na myslí pôvodný právny vzťah, z ktorého vznikla zmenka. Zo strany okresného súdu potom malo dôjsť k preskúmaniu predložených dokumentov, avšak výlučne na účel ustálenia, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah.

20. V konaní nebolo sporné, že exekúcia bola vykonávaná na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti sťažovateľovi, ktorý je fyzickou osobou. Sporné nebolo ani to, že pôvodný veriteľ – právny predchodca oprávneného, bol v dohode o splatnosti zmenky označený taktiež ako fyzická osoba – nepodnikateľ. Právny predchodca oprávneného pri uzatváraní dohody o splatnosti zmenky nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej činnosti. Napokon nebolo sporu ani o tom, že oprávnený mal povinnosť postupovať podľa § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku a v návrhu na vykonanie exekúcie opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Túto povinnosť si podľa názoru okresného súdu splnil, pretože k návrhu na vykonanie exekúcie priložil nielen všetky právoplatné rozhodnutia zo základného konania, ale aj ďalšie dôkazy, ktorými preukazoval vlastný vzťah so sťažovateľom (zmenka, dohoda o splatnosti zmenky).

21. Okresný súd nadväzne posúdil obsah rozhodujúcich skutočností uvedených oprávneným v návrhu na vykonanie exekúcie a podložených listinnými dôkazmi. Poukázal na konkrétne body odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré vychádzali z totožných dôkazov a v ktorých sa zaoberali kauzou zmenky. Tá mala súvisieť výlučne s občianskoprávnymi vzťahmi dvoch fyzických osôb (nepodnikateľov) týkajúcich sa otázok ich vzájomnej spolupráce v súvislosti s občianskym združením a vecnými právami k nehnuteľnostiam. Zdôraznil, že všeobecné súdy sa detailne zaoberali jednotlivými námietkami sťažovateľa smerujúcimi k spochybneniu kauzy zmenky, ktoré vzniesol v základnom konaní (body 27 a 28 uznesenia vyššieho súdneho úradníka). To umožnilo okresnému súdu konštatovať, že všeobecné súdy sa v základnom konaní preukázateľne zaoberali kauzou zmenky a predmetnú otázku aj právne relevantným spôsobom vyriešili. Okrem toho, rozhodnutie dovolacieho súdu bolo predmetom posudzovania ústavného

súdu na podklade ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorú ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 259/2023 z 11. mája 2023. Nie je preto pravdou, že by exekučné tituly boli len reprodukciou tvrdení oprávneného. Zmenka samotná bola v základnom konaní vyhlásená za platnú a z nej bol exekučnými titulmi deklarovaný nárok. Údajným spotrebiteľským prvkom v spore sa všeobecné súdy nezaoberali, keďže žiadna zo strán sporu tento argument nepredniesla. Z hľadiska § 48 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku je podstatné to, že oprávnený si splnil svoju povinnosť, opísal rozhodujúce skutočnosti a označil (predložil) dôkazy týkajúce sa vlastného vzťahu so sťažovateľom, z ktorých okresný súd mohol posúdiť a aj posúdil vlastný vzťah s povinným v tom smere, či zmenka vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda či žalovaný zo zmenky (sťažovateľ) má postavenie spotrebiteľa. Preto ústavný súd nevyrušuje tá časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej okresný súd skonštatoval, že (v okolnostiach danej veci, pozn.) aj exekučné tituly tvoria preukázateľný dôkaz, z ktorého je možné zistiť kauzu zmenky. Iná situácia by bola, ak by sa kauzou zmenky všeobecné súdy nezaoberali, alebo ak by napríklad išlo o exekučný titul – zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému sa neuplatnili námietky.

22. Oprávnený vo svojom návrhu na vykonanie exekúcie nielen tvrdil, ale aj preukazoval, že kauza zmenky nemá pôvod v spotrebiteľskej zmluve. Okresný súd *ex officio* preskúmal zmenku, dohodu o splatnosti zmenky, ako aj exekučné tituly, pričom tieto dôkazy mu umožnili konštatovať záver o tom, že v danom prípade nejde o vymáhanie takého nároku, ktorý by vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou (bližšie pozri body 23 – 25 a body 30 – 34 uznesenia vyššieho súdneho úradníka). Podľa názoru ústavného súdu nemožno striktno uzavrieť, že by v prípade tvrdení obsiahnutých v návrhu na vykonanie exekúcie a oprávneným predložených listinných dôkazov nešlo o rozhodujúce skutočnosti na opísanie vlastného vzťahu s povinným, z ktorých by nebolo možné dospieť k zisteniu, či vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Sťažovateľ v celom priebehu základného konania nenamietol právny dôvod zmenky majúci pôvod v spotrebiteľskej zmluve a s tým spojeného skúmania neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by mali vplyv na vymáhaný nárok a ani v návrhu na zastavenie exekúcie svoje tvrdenie o spotrebiteľskom pôvode kauzy zmenky nijakými dôkaznými prostriedkami nepodporoval. Dokonca ani neuviedol, v čom konkrétnom identifikuje spotrebiteľský prvok. Jeho argument zostal v rovine ničím nepodloženého tvrdenia. Ak za tohto stavu (vlastné zistenia okresného súdu, tvrdenia a dôkazy oprávneného a ničím nepodložené tvrdenia sťažovateľa) okresný súd konštatoval, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal súdu spotrebiteľský charakter právneho dôvodu zmenky, dal sťažovateľovi presvedčivú odpoveď na to, prečo v danom prípade nebol naplnený ním tvrdý dôvod na zastavenie exekúcie. Postupu okresného súdu a dôvodom napadnutého uznesenia niet z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť, keďže sa opierajú o relevantnú právnu úpravu a dostatočne reagujú na výhrady sťažovateľa.

23. Sťažovateľ svojou argumentáciou a tvrdením o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu v podstate rozporuje a naďalej spochybňuje právny dôvod zmenky a od exekučného súdu očakáva, že v tomto smere prehodnotí závery ustálené všeobecnými súdmi, s ktorými nie je spokojný. Nie je však účelom exekučného konania a ani už citovaných ustanovení, aby sa opätovne viedla polemika o kauze zmenky či o správnosti záverov prijatých všeobecnými súdmi v základnom konaní. Úlohou exekučného súdu je z predložených dokumentov skúmať iba povahu právneho vzťahu a po prípadnom zistení, že ide o spotrebiteľský vzťah, posúdiť okolnosti uvedené v § 53 ods. 3 písm. d) Exekučného poriadku. Keďže spotrebiteľský charakter právneho dôvodu zmenky

nebol v okolnostiach danej veci preukázaný, nebol dôvod aplikovať sprísnenú právnu normu podľa § 53 ods. 3 písm. d) Exekučného poriadku, tak ako to konštatoval okresný súd.

24. Už uvedené závery sústredené do odôvodnenia napadnutého uznesenia umožňujú ústavnému súdu konštatovať, že okresný súd sa v rámci exekučného konania nedopustil takého výkladu (a aplikácie) ustanovení Exekučného poriadku, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Ústavný súd nevidí žiaden priestor na to, aby vstupoval do ústavne udržateľnej interpretácie aplikovanej právnej úpravy či akokoľvek korigoval alebo dopĺňal dôvody rozhodnutia okresného súdu. V tejto súvislosti pripomína, že nie je jeho úlohou „vylepšiť“ alebo „dovysvetliť“ odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ak nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť ústavnú konformitu záverov napadnutého rozhodnutia.

25. Keďže v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

26. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu